

**Приватний вищий навчальний заклад
«Медико-Природничий Університет»**

м. Миколаїв

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Економічний аналіз
Освітньо-професійна програма	Психологія
Освітньо-професійний ступінь	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	IV рік, семестр 7
Кількість кредитів ECTS/ Обсяг	Кредитів 5 усього годин 150 лекцій 24 семінарські 48 самостійна робота 78
Е-mail, контактний телефон викладача	
Посилання на сайт	
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться з теоретичними і прикладними знаннями в сфері економічного аналізу, системного оцінювання діяльності організацій, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Вивчення сучасних методик економічного аналізу із застосуванням математичних і статистичних прийомів та методів.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення дисципліни є формування знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Основними завданнями дисципліни «Економічний аналіз» є вивчення сучасних методик економічного аналізу, застосування математичних та статистичних прийомів і методів.
Програмні результати навчання	
Під час вивчення дисципліни «Економічний аналіз» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися програмні компетентності:	
Загальні:	
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	
ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	

Фахові:

ФК 02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

ФК 06. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формувати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань для розуміння спеціальних розділів психології з метою майбутньої спеціалізації та освоєння міждисциплінарного зв'язку.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх роз'яснення.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб відповідно до віку.

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Зміст курсу

№ з/п	ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 1. Економічний аналіз і обґрунтування управлінських рішень	2
2	Тема 2. Предмет та види економічного аналізу	2
3	Тема 3. Методи, способи і прийоми економічного аналізу	2
4	Тема 4. Інформаційна база економічного аналізу та використання персональних комп'ютерів	4
5	Тема 5. Аналіз виробничої діяльності та ринкових можливостей підприємства	2
6	Тема 6. Аналіз виробничих ресурсів та ефективності їх використання	2
7	Тема 7. Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства	2
8	Тема 8. Аналіз фінансових результатів та рентабельності	2
9	Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства	2
10	Тема 10. Оформлення результатів економічного аналізу	2
11	Тема 11. Трансформація економічного аналізу в сучасних умовах	2
	Усього:	24
№ з/п	ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 1. Економічний аналіз і обґрунтування управлінських рішень	4
2	Тема 2. Предмет та види економічного аналізу	6
3	Тема 3. Методи, способи і прийоми економічного аналізу	6
4	Тема 4. Інформаційна база економічного аналізу та використання персональних комп'ютерів	4
5	Тема 5. Аналіз виробничої діяльності та ринкових можливостей підприємства	4
6	Тема 6. Аналіз виробничих ресурсів та ефективності їх використання	4
7	Тема 7. Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства	4
8	Тема 8. Аналіз фінансових результатів та рентабельності	4
9	Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства	4

10	Тема 10. Оформлення результатів економічного аналізу	4
11	Тема 11. Трансформація економічного аналізу в сучасних умовах	4
	Усього:	48
№ з/п	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	Кількість годин
1	Тема 1. Економічний аналіз і обґрунтування управлінських рішень	6
2	Тема 2. Предмет та види економічного аналізу	6
3	Тема 3. Методи, способи і прийоми економічного аналізу	6
4	Тема 4. Інформаційна база економічного аналізу та використання персональних комп'ютерів	6
5	Тема 5. Аналіз виробничої діяльності та ринкових можливостей підприємства	8
6	Тема 6. Аналіз виробничих ресурсів та ефективності їх використання	8
7	Тема 7. Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства	8
8	Тема 8. Аналіз фінансових результатів та рентабельності	8
9	Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства	8
10	Тема 10. Оформлення результатів економічного аналізу	8
11	Тема 11. Трансформація економічного аналізу в сучасних умовах	6
	Усього:	78

Пререквізити	Передумовами для вивчення даної дисципліни є дисципліни: «Математичні методи у психології», «Менеджмент та психологія управління»
Кореквізити	
Постреквізити	Післядипломне навчання та також закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім рівнем магістр
Методи навчання	Методи навчання для всіх видів занять: - робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної освіти. Методи навчання для лекційних занять: - лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень; - відеометод – використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості; для практичних занять: - практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни та формування вмінь і навичок їх практичного застосування шляхом виконання відповідно сформульованих завдань. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

	- письмовий контроль результатів навчання; - усні відповіді на практичних заняттях; - поточні модульні контрольні роботи у формі тестування (тестовий контроль).
Засоби діагностики	Форма поточного контролю – усне опитування, тестування на практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань. Періодична форма контролю – виконання контрольних робіт, розробка проєктів, планів, колоквиуми, творчі роботи. У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи практичного контролю, дидактичні тести, спостереження, методи програмованого контролю. Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється: • систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та практичних завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань. • модульний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за означеними модулями.
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (залік)
Політика курсу	
Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія. При вивченні навчальної дисципліни «Економічний аналіз» здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування практичних занять, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до занять, підготовку презентацій. <u>Запізнені завдання (письмові роботи).</u> Здобувачам вищої освіти, які вчасно не мають можливості скласти домашні завдання викладач надає можливість для їх повторного виконання й складання у визначеним ним термін. <u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи здобувачів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. <u>Відвідування занять.</u> Відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, скласти (перескласти) екзамени, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни. <u>Література.</u> Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.	

Політика оцінювання курсу

Комплексний контроль знань студентів з курсу «Економічний аналіз» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (залік).

Форми поточного контролю:

Усне опитування: усна відповідь студента на одне із питань теми; доповнення; участь в обговоренні проблемних питань; виконання аудиторних вправ; робота в групах, захист завдань самостійної роботи.

Письмове опитування: письмова відповідь студента на одне із питань теми, термінологічний диктант, тестування, творче завдання, виконання завдань практичного змісту, конспектування літератури, ведення термінологічного словника, виконання завдань пошукової роботи, модульні контрольні роботи; підсумкова залікова робота.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання: контрольні роботи; стандартизовані тести; реферати; презентації результатів виконаних завдань і досліджень; самостійна дослідницька робота; інші види індивідуальних і групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Основними критеріями оцінювання навчальної діяльності студентів з курсу «Економічний аналіз» є її систематичність, активність і результативність.

Показниками систематичності навчальної діяльності є відвідування студентами лекційних, семінарських занять з курсу, своєчасне виконання навчальних і контрольних робіт.

Активність студента на лекційних, семінарських заняттях визначається якістю підготовки до них і рівнем виконання завдань практичного, творчого характеру. Показником результативності є правильність виконання на семінарських заняттях усіх видів робіт. Система оцінювання знань - накопичувальна (складається із суми балів за різними видами здійсненого контролю).

Політика оцінювання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять обов'язкове. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування й ін.) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн-форматі за погодженням із деканом факультету).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: робота на семінарських заняттях; контрольні заміри (модульні й контрольні роботи): максимальна кількість за два модулі – 60 балів (20+30) +10 модульна контрольна робота; підсумковий залік – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота			Залік
Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Модульна контрольна робота за курс	
T1-T4	T5-T11	T1-T11	1 пит. - 10 б. 2 пит. – 10 б. або Тестовий контроль 1 тест – 0,5 б. 40 тестів – 20 б.
За 1 змістовий модуль - 20 балів	За 2 змістовий модуль - 30 балів	10 балів	
20+30+10=60			60+40=100

4 бали – відповідь повна, немає помилок, завдання самостійної роботи виконані на належному рівні;

3-2 бали – відповідь неповна або має помилки, завдання самостійної роботи виконані частково;
2-1 бал – відповідь неповна, має значні помилки; завдання самостійної роботи не виконані;
модульна контрольна робота – (I та II модуль - 10 балів)

Результати складання заліку оцінюються за двобальною шкалою «зараховано», «не зараховано». Оцінка «зараховано» виставляється за правильно виконані практичні завдання та правильні відповіді на поставлені теоретичні запитання з дисципліни. Оцінка «не зараховано» виставляється за неправильно виконані практичні завдання та неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання з дисципліни.

Оцінка «**зараховано**» (А - високий рівень навчальних досягнень) виставляється, якщо студент набрав 90-100 балів, глибоко, у повному обсязі засвоїв весь програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно висловлюється, вільно справляється з завданнями, правильно аргументує висновки, володіє різноманітними навичками і виявляє вміння самостійно узагальнювати та висловлювати матеріал, не допускає помилок. Відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим вирішенням психолого-педагогічних ситуацій.

Оцінка «**зараховано**» (В - достатній рівень навчальних досягнень) виставляється, коли студент набрав 80-89 балів, твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті висловлює його, не допускає неточностей у відповіді на запитання та володіє необхідними навичками при виконанні завдань, висловлює свої міркування про ті чи інші теоретико-практичні проблеми курсу, однак припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

С «**зараховано**» (С - достатній рівень навчальних досягнень) виставляється, коли студент набрав 70-79 балів, зміст курсу здебільшого засвоєний, необхідні практичні навички роботи з вивченим матеріалом сформовані. Усі передбачені навчальною програмою завдання виконані, однак деякі з них виконані з помилками; студент не вміє самостійно викласти зміст окремих питань програми навчальної дисципліни. Відповіді на запитання є логічними, аргументованими, хоч і мають неточності, зокрема, кілька суттєвих помилок. Письмові завдання виконані цілком, однак допущено низку неточностей у викладі змісту й оформленні відповіді, є спірна аргументація.

Оцінка «**зараховано**» (Д - середній рівень навчальних досягнень) виставляється, коли студент набрав 60-69 балів, зміст курсу засвоєний частково, необхідні навички роботи із вивченим матеріалом сформовані тільки на базовому рівні, допущені суттєві неточності у відповіді, порушено послідовність у викладенні програмного матеріалу; студент виявляє середній рівень компетентності, у письмових завданнях та оформленні відповіді допущено фактичні та змістові помилки.

«**Зараховано**» (Е - середній рівень навчальних досягнень) виставляється, якщо студент набрав 50-59 балів, зміст курсу засвоєний частково, практичні навички роботи сформовані на поверхневому рівні; студент виявляє не глибокі знання у розумінні основних положень навчального матеріалу, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, відповіді непереконливі; студент плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом. Письмові завдання виконані й оформлені на недостатньому рівні, частково, із суттєвими помилками.

Оцінка «**не зараховано**» (F, FX - початковий рівень навчальних досягнень) виставляється студентові, який набрав 35-49 балів, зміст курсу засвоєно фрагментарно, або не засвоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, відповідь не повна, не аргументована, студент не володіє понятійним апаратом, відзначається низьким рівнем компетентності. Письмові завдання не виконані або виконані з грубими помилками; студент часто пропускав лекції та семінарські заняття, не виконав модульного контролю. За додаткової самостійної роботи над матеріалами курсу, підвищення якості виконання завдань, можливий допуск до перескладання).

Шкала оцінювання ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна

1. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11684/1/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7.pdf>
2. С. В. Буснюк. Економічний аналіз [Текст]: Конспект Луцьк: Технічний фаховий коледж Луцького НТУ, 2020. – 118 с.
https://tk.lntu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82_%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9_%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%BA.pdf

3. Економічний аналіз / За ред. М.Г.Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2001. – 540 с.

Додаткова

1. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навчально-методичний посібник: Навчальне видання КНЕУ, 2000.- 263 с.
2. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. – К.: Знання, 2000. – 378 с.
3. Рижигов В.С., Панків В.А. Економіка підприємства. – К.: Видавничий дім «Слово». 2004. -272 с.
4. Цигилик І.І. та інш. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства.- Центр навчальної літератури, 2004.- 123.